

BỘ TÀI LIỆU HƯỚNG DẪN

THAM GIA HỌP BẠN TRỰC TUYẾN THẾ GIỚI JOTA-JOTI NĂM 2021

TÀI LIỆU 1.7.

HƯỚNG DẪN ĐĂNG KÝ VÀ THỰC HIỆN AN TOÀN KHỎI NGUY HẠI TRÊN KHÔNG GIAN MẠNG SAFE FROM HARM - DUING ONLINE

Tài liệu này được biên soạn bởi:

HUỲNH GIA ĐỨC - Liên đoàn Gia Long - Châu Sài Gòn
ĐÀO NGUYỄN HẠNH NGUYÊN - Liên đoàn Gia Long - Châu Sài Gòn

Hiệu đính: Trần Nguyên Anh - Nguyễn Vy Trường Thy - Nguyễn Hoàng Bảo Huy

* Bộ tài liệu "Hướng dẫn tham gia JOTA-JOTI 2021" do các thành viên thuộc dự án Youth Force 2021 & Ban đại diện Hướng đạo sinh trẻ Việt Nam thực hiện, dưới sự chấp thuận của Ủy ban sinh hoạt Jota-Joti quốc gia nhằm hỗ trợ các đơn vị trên cả nước tham gia Trại họp bạn trực tuyến thế giới Jota-Joti 2021. Các nội dung được phiên dịch từ nguồn tài liệu chính thức của Tổ chức Hướng đạo thế giới và sẽ được tiếp tục định chuẩn bổ sung bởi các ủy ban chuyên môn của Hội đồng Hướng đạo quốc gia trong tương lai.

AN TOÀN KHỎI NGUY HẠI SAFE FROM HARM

MỤC LỤC

I. MỤC TIÊU	2
II. TỔNG QUAN VỀ AN TOÀN KHỎI NGUY HẠI-SAFE FROM HARM	2
1. An Toàn Khỏi Nguy Hại (Safe from Harm) là gì?	2
2. Một số khái niệm chính	2
3. Các lĩnh vực của An Toàn Khỏi Nguy Hại	3
III. AN TOÀN TRỰC TUYẾN	3
1. Tại sao chúng ta cần quan tâm đến An Toàn Trực Tuyến?	3
2. Có những nguy hại nào trên môi trường trực tuyến?	4
3. Làm thế nào để bảo vệ bản thân an toàn trực tuyến?	7
IV. HƯỚNG DẪN LẤY CHỨNG CHỈ AN TOÀN TRỰC TUYẾN	10
1. Đăng nhập hoặc đăng ký tài khoản	10
2. Truy cập khóa học	10
3. Hoàn thành khóa học và nhận chứng chỉ	10
V. NGUỒN VÀ TÀI LIỆU THAM KHẢO	11
1. Nguồn	11
2. Các tài liệu về An Toàn Khỏi Nguy Hại	11

Tài liệu này có thể được cân nhắc sử dụng và thiết kế như phần tham khảo bằng Tiếng Việt, giúp quý Trưởng đơn vị hoàn thành khóa học trực tuyến và được cấp chứng chỉ "An toàn khỏi nguy hại trên không gian mạng" (Safe From Harm during online Certificate) bắt buộc mà WOSM yêu cầu, khi các Trưởng đại diện đứng tên đăng ký tham gia Jota-Joti cho đơn vị hoặc đoàn sinh của mình.

I. MỤC TIÊU

Mục đích: Giới thiệu các Huynh trưởng về nội dung An toàn khỏi Nguy hại và An toàn trực tuyến để chuẩn bị cho sự kiện Jota Joti 2021

Mục tiêu: Giúp người đọc nắm được:

- Có cái nhìn tổng quan nhất về Chính sách An toàn khỏi Nguy hại của Tổ chức Phong trào Hướng đạo Thế giới (WOSM).
- Nắm được các nội dung về An toàn trực tuyến.
- Được chuẩn bị để hoàn thành khóa An toàn trực tuyến của WOSM.
- Tiếp cận được với các tài liệu chuyên sâu hơn về An toàn khỏi Nguy hại.

II. TỔNG QUAN VỀ AN TOÀN KHỎI NGUY HẠI - SAFE FROM HARM

1. An Toàn Khỏi Nguy Hại (Safe from Harm) là gì?

"Chính sách An Toàn Khỏi Nguy Hại (Safe from Harm policy) là tập hợp các hành động và quy trình được thiết kế để đảm bảo rằng mọi người tham gia vào Phong trào Hướng đạo đều có **trách nhiệm và cam kết bảo vệ trẻ em và thanh thiếu niên**, bên trong hoặc bên ngoài Phong trào, để **mọi người có thể cảm thấy an toàn**, bất cứ lúc nào."

Tổ chức Hướng đạo Thế giới (WOSM)

2. Một số khái niệm chính

Nguy hại (harm) Tác động bất lợi nào đối với thể chất, tinh thần hoặc tâm lý và tính toàn vẹn của một người.

Lạm dụng (abuse) Bao gồm bất cứ điều gì mà các cá nhân hoặc tổ chức làm, hoặc không làm, điều đó ảnh hưởng trực tiếp hoặc gián tiếp **gây hại cho trẻ em và thanh thiếu niên** hoặc làm **ảnh hưởng đến tương lai sự phát triển an toàn và lành mạnh** của đoàn sinh ở tuổi trưởng thành.

- Lạm dụng về thể chất.
- Lạm dụng về tâm lý / tinh thần.

Bảo vệ trẻ em và thanh thiếu niên **Cách tiếp cận có hệ thống** để ngăn ngừa và phản ứng với các tình huống có thể ảnh hưởng đến sức khỏe, sự phát triển và sự an toàn của trẻ em và thanh thiếu niên.

3. Các lĩnh vực của An Toàn Khỏi Nguy Hại

Chương trình thanh thiếu niên (Youth Programme): Các chính sách hỗ trợ và đảm bảo Phương pháp Hướng Đạo được sử dụng đúng cách để tạo môi trường phát triển lành mạnh và an toàn cho Thanh thiếu niên.

Người lớn trong Phong Trào (AiS): Các chính sách điều chỉnh việc lựa chọn, hướng dẫn và vai trò của Người lớn trong Phong Trào.

Cấu trúc (Structure): Đảm bảo mọi người đều biết cách giữ cho toàn bộ cấu trúc tổ chức được lành mạnh, dẫu có sự khác nhau trong văn hóa về nền tảng tổ chức giữa các quốc gia.

Sự kiện Hướng Đạo (Scout Events): Đảm bảo toàn bộ quá trình xây dựng và thực hiện các sự kiện Hướng Đạo đều an toàn cho các Thanh thiếu niên. Đây là lĩnh vực được coi là cốt lõi của chính sách An Toàn Khỏi Nguy Hại.

III. AN TOÀN TRỰC TUYẾN

1. Tại sao chúng ta cần quan tâm đến An Toàn Trực Tuyến?

Trực tuyến an toàn có nghĩa là các cá nhân đang bảo vệ bản thân và những người khác khỏi các nguy cơ và tác hại trực tuyến có thể gây nguy hiểm cho thông tin cá nhân của họ, dẫn đến giao tiếp không an toàn hoặc **thậm chí ảnh hưởng đến sức khỏe tinh thần và sức khỏe của họ.**

Bên cạnh rất nhiều các cơ hội và nội dung bổ ích mà internet mang lại, việc sử dụng nó cũng đi kèm với nhiều rủi ro, bao gồm các mối **đe dọa đối với dữ liệu cá nhân, và bảo mật.** Một số người có thể đang có ý định xấu, tất cả chúng ta cần phải nhận thức được điều này và biết cách chủ động phòng tránh.

2. Có những nguy hại nào trên môi trường trực tuyến?

a. Nội dung không lành mạnh & Bảo vệ dữ liệu (Inappropriate content and protect data)

Nội dung không lành mạnh

Mặc dù có rất nhiều nội dung tuyệt vời trên Internet, nhưng cũng có nội dung, bao gồm hình ảnh đồ họa, video và từ ngữ, có thể khiến bạn cảm thấy khó chịu vì lí do **bạo lực, tình dục, khiêu dâm hoặc không lành mạnh**. Những nội dung này tồn tại khắp nơi trên Internet, và bạn cần phải tránh và báo cho cha mẹ hoặc người giám hộ của mình khi bắt gặp.

Thông tin cá nhân

Có hàng tỷ người sử dụng Internet và thông tin ngày nay đã trở nên rất dễ tiếp cận hơn, bao gồm cả thông tin cá nhân về mọi người. Đây là lý do tại sao bạn phải thận trọng trong việc bảo mật dữ liệu và cài đặt mạng xã hội của mình.

Để giữ an toàn, bạn **không bao giờ chia sẻ trực tuyến thông tin có thể nhận dạng bạn, ngay cả với những người bạn tin tưởng**. Đôi khi, dữ liệu trực tuyến có thể được chia sẻ rộng rãi hơn bạn tưởng hoặc bị những kẻ hack tài khoản truy cập để lấy cắp thông tin. Nếu bạn cần chia sẻ thông tin cá nhân với bạn bè, tốt nhất bạn nên làm điều đó ngoại tuyến (offline).

b. Nguy hại trên mạng xã hội (Social media)

Lời nói căm thù trên mạng xã hội

Mạng xã hội là một cách tuyệt vời để giao tiếp với bạn bè và gia đình, nhưng nó cũng là không gian mà một số người sử dụng để đưa ra những bình luận gây tổn thương. Viết một cái gì đó tạo ra sự căm ghét, sỉ nhục hoặc phán xét của người khác là không thể chấp nhận được.

Gặp gỡ người khác trên mạng xã hội:

Bạn có thể gặp gỡ và trò chuyện những người mới trên mạng xã hội. Thật không may, không phải tất cả mọi người đều có ý định tốt. Một số có thể muốn lấy lòng tin của bạn để làm tổn thương bạn. Thật khó để biết ai đó là ai từ phía sau màn hình.

Bạn **không nên** chấp nhận lời mời kết bạn hoặc theo dõi từ những người bạn không biết trên mạng xã hội. Bạn phải cảnh giác, vì bạn không bao giờ thực sự biết ai đứng sau màn hình. Ngay cả khi bạn nghĩ rằng mình biết người đó, tốt nhất bạn nên **kiểm tra kỹ xem đó có phải là tài khoản trùng lặp không**, liệu bạn có đang nhận được **tin nhắn bất thường** từ họ hay có nghi ngờ hay không. Xem xét khả năng ai đó có ý đồ xấu có thể đứng sau bất kỳ tài khoản nào.

Hãy nhớ, những điều bạn đăng là công khai!

Mọi thứ bạn đăng trên phương tiện truyền thông xã hội của mình sẽ được **hiển thị cho tất cả** những người bạn có là bạn bè và đôi khi với cả bạn bè của họ hoặc có thể với bất kỳ ai.

Khi đăng, hãy nhớ rằng tất cả thông tin bạn chia sẻ (video, hình ảnh, danh tính) bây giờ sẽ có trên Internet và **có thể ở đó ngay cả khi bạn nghĩ rằng bạn đã xóa nó**. Thông tin này có thể bị người khác lấy và sử dụng để chống lại bạn, thậm chí cho các **mục đích bất hợp pháp**.

Luôn kiểm tra và kiểm tra lại mức độ thông tin mạng xã hội của bạn được tiết lộ cho công chúng thông qua cài đặt quyền riêng tư của bạn và hạn chế chúng càng nhiều càng tốt.

Bạn nên luôn **suy nghĩ trước khi chia sẻ**.

c. Bắt nạt trên mạng (Bullying on Internet)

Bắt nạt trên mạng là một hình thức bắt nạt diễn ra trên các thiết bị kỹ thuật số như điện thoại di động, máy tính và máy tính bảng.

Bắt nạt trên mạng xảy ra khi ai đó đăng, chia sẻ hoặc gửi **nội dung tiêu cực, có hại, sai sự thật hoặc không tốt về người khác**.

Nó cũng bao gồm việc chia sẻ thông tin cá nhân hoặc thông tin riêng tư về người khác, **gây ra sự xấu hổ hoặc bẽ mặt**. Một số hành vi đe dọa trực tuyến thậm chí có thể vượt qua ranh giới thành **hành vi bất hợp pháp hoặc tội phạm**.

Những nơi phổ biến nhất xảy ra bắt nạt trên mạng là:

- Mạng xã hội, bao gồm Facebook, Instagram, Snapchat, Twitter, v.v.
- Nền tảng trò chơi nơi mọi người tương tác và chia sẻ nội dung.
- Tin nhắn.
- Email.

Những người trẻ từng trải qua bắt nạt trên mạng có nguy cơ tự làm hại bản thân hoặc tự tử cao.

83% người trẻ

Cho rằng các công ty chuyên về nền tảng mạng xã hội **cần phải can thiệp** vào vấn đề này.

60% người trẻ

Chứng kiến tình trạng bắt nạt trên mạng **nhưng không can thiệp**.

83% trẻ em

Độ tuổi từ 12 tới 17 **bị bắt nạt** trên mạng.

1 trên 10 nạn nhân

Sẽ thông báo cho cha mẹ hoặc người lớn đáng tin cậy về **hành vi lạm dụng**.

Trả lời câu hỏi sau: Nổi các Nguy hại với định nghĩa của nó?

Bắt nạt qua mạng	Một hình thức bắt nạt diễn ra trên các thiết bị kỹ thuật số, như điện thoại di động, máy tính và máy tính bảng.
Cyber Bullying	<i>A form of bullying that takes place over digital devices, like cellphones, computers and tablets.</i>
Nội dung không lành mạnh	Hình ảnh hoặc video có nội dung bạo lực, tình dục, khiêu dâm hoặc không lành mạnh.
Inappropriate content	<i>Graphic pictures or videos with content that is violent, sexual, pornographic or is otherwise inappropriate.</i>
Lời nói căm thù	Văn bản, hình ảnh hoặc video mang lại sự sỉ nhục hoặc phán xét căm thù cho người khác
Hate Speech	<i>Text, image or video that brings hate, humiliation or judgement to people.</i>
Trộm cắp danh tính	Đánh cắp, chia sẻ và/hoặc sử dụng thông tin cá nhân từ một người nào đó và sử dụng nó để làm tổn thương người đó hoặc hành động bất hợp pháp.
Identity theft	<i>Stealing, sharing or/and using personal information from someone and using it to hurt a person or act illegally.</i>

3. Làm thế nào để bảo vệ bản thân an toàn trực tuyến?

a. Công cụ S.M.A.R.T. (Be S.M.A.R.T. online)

Có bất kỳ quy tắc an toàn Internet nào bạn phải tuân theo ở nhà hoặc trong trường học của bạn không? Bạn có nghĩ về bất kỳ mẹo nào mà cha mẹ và giáo viên khuyên bạn áp dụng khi đang sử dụng điện thoại thông minh không?

Các quy tắc an toàn Internet có thể không thú vị nhất khi nghe hoặc đọc về. Tuy nhiên, chúng rất quan trọng và sẽ giúp ích cho bạn và những người khác. Internet luôn thay đổi và luôn có những cách mới và tốt hơn để tất cả chúng ta giữ an toàn khi trực tuyến. 5 cách thông minh (S.M.A.R.T) quy tắc an toàn Internet là nguyên tắc cơ bản bạn cần ghi nhớ khi trực tuyến.

AN TOÀN (SAFE)

Lưu trữ an toàn bằng cách cẩn thận không đưa ra thông tin cá nhân khi bạn đăng nhập trực tuyến. Thông tin cá nhân bao gồm địa chỉ email, số điện thoại, mật khẩu của bạn & bất kỳ thông tin xác minh khác.

GẶP GỠ (MEETING)

Hẹn gặp một người bạn chỉ quen trên mạng có thể nguy hiểm. Chỉ làm như vậy khi có sự cho phép của phụ huynh hoặc người bảo hộ và, chỉ khi họ có thể lộ diện. Bạn bè trực tuyến vẫn là người lạ, ngay cả nếu bạn đã nói chuyện trong một thời gian dài.

NHẬN (ACCEPTING)

Không nên nhận các email, tin nhắn hoặc files, hình ảnh từ những người bạn không biết hoặc tin tưởng vì có thể chúng chứa vi rút hoặc nội dung tục tĩu.

ĐÁNG TIN CẬY (RELIABLE)

Một số người có thể nói dối về bản thân họ trên mạng và không phải tất cả thông tin trên internet sẽ là sự thật. Hãy luôn kiểm tra lại thông tin bằng các trang web, sách khác hay người quen. Nếu bạn thích tâm sự trên mạng, tốt nhất là chỉ với bạn bè ngoài đời và gia đình của bạn.

NÓI (TELL)

Nói với ba mẹ, anh chị lớn (trên 18 tuổi) hoặc trưởng của bạn, nếu một người nào đó hoặc có điều gì làm bạn cảm thấy khó chịu, làm bạn lo lắng hoặc bạn biết một ai đó đang bị bắt nạt trực tuyến.

b. Phát hiện bắt nạt trên mạng

Các dấu hiệu một người đang bị bắt nạt trên mạng:

Hành vi trên Internet:

- Dành nhiều giờ trên máy tính
- Đóng cửa sổ trên máy tính khi gặp ai đó vào phòng.
- Giữ bí mật về các hoạt động và tương tác trên Internet.
- Xem hình ảnh hoặc trang web đáng ngờ trên thiết bị.

Dấu hiệu vật lý:

- Khó ngủ và đau đầu.
- Đau dạ dày, chán ăn, nôn nao.
- Khóc không có lý do rõ ràng.

Dấu hiệu hành vi:

- Thiếu quan tâm đến các sự kiện xã hội.
- Hạ thấp lòng tự trọng và thay đổi hành vi.
- Có hành vi hoặc thái độ quá khích
- Giảm điểm ở trường
- Sợ theo kịp thói quen hàng ngày

c. Bảo vệ người khác và hành động

Giao tiếp tôn trọng: Trên mạng, các quy tắc giao tiếp tương tự được áp dụng như trong cuộc sống hàng ngày. Đừng viết hoặc gửi nội dung mà bạn cho rằng có thể dễ bị hiểu nhầm hoặc có thể làm tổn thương, phán xét hoặc làm bề mặt người khác. Đừng tỏ ra thiếu tôn trọng, ngay cả khi bạn không đồng ý với quan điểm của họ.

Hiểu sự khác biệt văn hóa: Những người bạn nói chuyện và tương tác trên Internet có thể đến từ các nơi khác nhau trên thế giới và có quan điểm, tôn giáo, độ tuổi, giới tính và văn hóa khác nhau. Cần hiểu rằng khi bạn viết hoặc chia sẻ điều gì đó, nhận thức của chính bạn có thể khác với những người khác. Bạn cũng dễ hiểu sai mọi thứ bằng văn bản. Hãy tử tế và hiểu biết trên mạng.

Hãy hành động: Cách tốt nhất để giúp giữ cho Internet an toàn là cập nhật kiến thức về an toàn trực tuyến và chia sẻ rộng rãi! Càng nhiều người hiểu biết về an toàn Internet, càng dễ dàng ngăn chặn các vấn đề. Mỗi khi bạn gặp một tình huống khó khăn trên mạng, hãy nhớ lại những gì bạn đã học được trong khóa học này. Tất cả chúng ta hãy giúp giữ an toàn cho những người trẻ tuổi khỏi bị tổn hại ở khắp mọi nơi.

d. Mẹo để chấm dứt bắt nạt trên mạng

- Đó không phải lỗi của bạn** Nếu có người liên tục đối xử tàn nhẫn, hung bạo với bạn, điều đó là bắt nạt và bạn không được tự trách mình. Không ai đáng bị đối xử tàn nhẫn như vậy.
- Không trả lời hoặc trả đũa** Thỉnh thoảng một sự phản ứng chính xác là điều mà những người hung hăng đang tìm kiếm vì họ nghĩ rằng họ mạnh hơn bạn, và bạn không muốn tiếp thêm sức mạnh cho những người bắt nạt bạn.
- Hãy hành động** Nếu bạn thấy một ai đang bắt đầu bắt nạt trực tuyến, hãy từ chối tham gia. Hãy thực hiện hành động. Hãy là bạn bè với người bị bắt nạt và hãy nói cho người lớn mà bạn tin tưởng về tình hình.
- Tìm kiếm sự giúp đỡ** Đặc biệt nếu hành vi bắt nạt thực sự làm bạn khó chịu. Bạn xứng đáng có ai đó ủng hộ mình. Hãy kể việc này với một người bạn của bạn.
- Liên hệ với một người lớn bạn tin tưởng** Sử dụng các công cụ công nghệ có sẵn. Hầu hết các ứng dụng truyền thông xã hội cho phép bạn block, chặn một người. Bạn cũng có thể báo cáo vấn đề cho nền tảng.
- Bảo vệ tài khoản của bạn** Đừng chia sẻ mật khẩu của bạn với bất cứ ai, ngay cả những bạn bè của bạn. Mật khẩu bảo vệ điện thoại của bạn vì không ai có thể sử dụng mật khẩu để tác động, khống chế bạn.

IV. HƯỚNG DẪN LẤY CHỨNG CHỈ AN TOÀN TRỰC TUYẾN

1. Đăng nhập hoặc đăng ký tài khoản

Truy cập: <https://www.scout.org/>

Đăng ký:

- Chọn đăng ký (register)
- Điền các thông tin sau:
 - Tên đăng nhập (username)
 - Mật khẩu (password)
 - Email
 - Họ và tên (First name, Last name)
 - Chọn quốc gia -> Vietnam (select country)
 - Chọn ngôn ngữ -> English (select language)
 - Tiếng mẹ đẻ -> Vietnamese (spoken language)
 - Sở thích HĐ (Scouting interest)
 - Ngày sinh (Date of birth)
- Chấp nhận các quy định và đăng ký (register)
- Kích hoạt tài khoản qua email

Đăng nhập nếu đã có tài khoản:

- Chọn đăng nhập (log in)
- Điền tên đăng nhập/email (username or email) và mật khẩu (password)
- Nếu quên mật khẩu:
 - Chọn quên mật khẩu (forgot password?)
 - Điền tên đăng nhập/email (username or email) và nộp (submit)
 - Kiểm tra email để nhận mật khẩu mới được gửi đến bạn
 - Đăng nhập và đổi lại mật khẩu nếu muốn.

2. Truy cập khoá học

Truy cập khoá học online:

https://www.scout.org/elearning_beingsafeonline

3. Hoàn thành khoá học và nhận chứng chỉ

Bản dịch tiếng Việt của toàn bộ nội dung khoá học đã có sẵn trong tài liệu này. Hoàn thành toàn bộ nội dung và câu hỏi trong khoá học.

Chọn tải chứng chỉ (**download certificate**) để nhận chứng chỉ dưới dạng pdf. Lưu ý **tên trong chứng chỉ chính là tên dùng để đăng ký tài khoản scout.org**.

V. NGUỒN VÀ TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Nguồn

- Chương trình đào tạo An toàn khỏi tác hại (Safe from Harm Modular training programme): <https://www.scout.org/SFH-Modules>
- Khóa An toàn trực tuyến (Safe from Harm online):

https://www.scout.org/elearning_beingsafeonline

2. Các tài liệu về An Toàn Khỏi Nguy Hại

Các tài liệu được trích từ trang web [scout.org](https://www.scout.org)

Mọi hình ảnh trong tài liệu trên đều được lấy từ các tài liệu bên dưới đây:

- Chính sách An toàn khỏi Nguy hại (Safe from Harm policy):

<https://www.scout.org/safe-from-harm-policy>

- Công cụ tự đánh giá An toàn khỏi Nguy hại (Safe From Harm Self-Assessment Tool):

https://www.scout.org/sfh_assessment

- Bộ công cụ chống bắt nạt (Safe From Harm Anti-Bullying Toolkit):

<https://www.scout.org/Anti-bullying-toolkit>

- Chính sách An toàn Quốc gia khỏi Tác hại - Hướng dẫn (National Safe from Harm Policy - Guidelines):

<https://www.scout.org/NSO-SFH>

Mọi thông tin hỗ trợ về thông tin đăng ký hoặc đóng góp về các nội dung này, quý đơn vị có thể liên hệ email **jotajoti.hdv@gmail.com** hoặc Fanpage **facebook.com/jotajotihdv** để được hướng dẫn thêm.
